

DE PLATE

Tijdschrift an de Oostendse Heemkundige Kring, v.z.w. "DE PLATE".

Hoofdredacteur : O. VILAIN
Rogierlaan 38, bus 11
8400 OOSTENDE

Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen ondertekende bijdragen.

7e jaargang, nr 2, februari 1978.

UITNODIGING

Het bestuur van de Oostendse Heemkundige Kring "De Plate" heeft de eer zijn leden uit te nodigen op de voordracht met dia's die doorgaat op

woensdag 22 februari 1978 om 20u30

in de Conferentiezaal van de VVF afdeling Oostende, Dr. L. Colen-
straat, 6, Oostende.

Het onderwerp : VERGETEN OOSTENDSE SCHILDERS

De spreker : de heer Norbert HOSTYN.

Oostende is altijd een bakermat en een trefplaats geweest van schilders. Uit de generaties kunstenaars die hier geboren werden, die hier werkten en stierven zijn enkele namen naar het grote publiek gegaan, Ensor, Permeke, Spilliaert en Jan De Clerck zijn wat we noemen de vier groten van Oostende.

Maar vóór hen werkten een massa zeer verdienstelijke schilders die wij minder goed of niet kennen.

Wie zij waren en wat zij presteerden wordt ons deze avond uit de doeken gedaan door ons bestuurslid de heer Norbert HOSTYN.

De heer HOSTYN promoveerde als licenciat in de kunstgeschiedenis op een proefschrift over de schilderes Euphrosine Beernaert. Voor zijn doctoraatsthesis koos hij een andere Oostendse schildersfamilie, namelijk de MUSINS. Hij weet dus van wanten. Hij bespreekt op deze avond VAN CUYCK, HAMMAN, BEERNAERT, de MUSINS, E. SPILLIAERT en L. SERRUYS.

Elk rechtgeaard Oostendenaar, gevoelig voor de geschiedenis van zijn stad moet op deze avond aanwezig zijn.

Ook niet leden zijn harte welkom op deze voordracht, die zoals steeds gratis door uw Kring wordt aangeboden.

J.B. D.

HET HEEMKUNDIG MUSEUM.

Het Heemkundig Museum "De Plate" is iedere zaterdagochtend toegankelijk van 10 tot 12u. Leden hebben gratis toegang op vertoon van hun lidkaart. Gedurende de Paasvakantie is het Museum toegankelijk iedere dag van 10 tot 12u en van 15 tot 17u (de dinsdag niet).

KARNAVALSTRAATNAMEN...

De HH. Vilain en Ippel hebben met de publikatie van een kaart aangetoond dat in zowat 125 jaren minstens 125 Oostendse straten een andere naam kregen toebedeeld.

In een bijdrage, die volgende maand zal verschijnen zullen wij deze reeds aanzienlijke reeks met nog enkele naamveranderingen aanvullen.

Het wijzigen van straatnamen is een aktiviteit waaraan de Gemeenteraad normaliter meerdere zittingen moet spenderen. Wanneer dit op een volkse, speelse manier gebeurt, gaat het veel sneller, wellicht omdat de aangebrachte naamveranderingen slechts van zeer tijdelijke aard zijn.

Het is precies 40 jaar geleden dat, eind februari 1938, de brave Oostende burgers met vraagtekens in hun ogen rondliepen in de wijk ten oosten van de Kursaal gelegen. Op het Monacoplein stonden twee foorkramen. Een eigenaardige triomfboog, versierd met klowneske figuren was op het westelijk uiteinde van de Langestraat opgetrokken. In de straten bengelden ten alle kanten veelkleurige lampions. Maar wat hen het meest verraste waren de rare Franse straatnamen die zij te lezen kregen.

De Leopoldlaan was de Avenue des Grands Marronniers geworden, de Van Iseghemlaan de Boulevard de Clichy, de Langestraat de Rue de Caulaincourt. De beruchte Kleine Weststraat, voor de vreemde zeelieden de Short Avenue, droeg de naam Rue des Epinettes. De Madridstraat was de Rue Notre-Dame de Lorette, de A. Belpairestraat was de Rue Blanche, de Hertstraat de Rue Moncey, de Christinastraat de Rue du Mont Cenis en het huidige Monacoplein waar de taxichauffeurs geduldig op hun klienteel wachten was tot Place Pigalle omgedoopt.

Iedere rechtgeaarde Oostendenaar zal begrijpen dat deze wijziging van straatnamen in het teken stond van het karnavaleske onderlijnen van het bestaan van de nu nog befaamde of zo je het verkiest, beruchte Montmartrewijk.

Wie op het idee kwam om op deze manier de Montmartrewijk solennel boven de doopvont te houden is de nevel van de geschiedenis ingegaan. Wij weten wel dat een 40-tal uitbaters van cafés, dancings, kroegen en kotjes bereid waren om deze feestelijkheden te bekostigen.

Op zaterdag 26 februari 1938, greep de installatie plaats van het Gemeentebestuur te 22 uur. De verkiezing van deze personaliteiten was al bij voorbaat bedisseld geworden. Zonder discussie werd J. Deck tot "Maire" verkozen en C. Schuermans tot zijn "adjoint". René Doyen werd schepen van financiën en Oscar Adamson mocht als champetter fungeren. Jos. Rommelaere oefende de taak uit van gendarm en als chef-pompier werd Vandierendonck aangesteld om de eventuele branden en de zeker al te dorstige kelen te blussen en niet met water a.u.b.

In schitterende uniformen uitgedost, voorzien van de nodige attributen, passend bij de uit te oefenen opdracht, trokken zij in stoet, omstuwd door een vrolijk maskerende massa, door de straten van de buurt. Hoeveel "kapellekens" zij aandeden en hoeverre zij achteraf "zochte" waren is een geheim gebleven.

Op zondag 27 februari 1938, was er een "bal-musette" voorzien vanaf 22 uur op de Place Pigalle. Op maandag 1 maart was er te 15 uur een loopwedstrijd voor "midinettes" met 1.000 F. prijzen, te 22 uur een volksbal en te 23 uur in de dancing "Casanova" de kroning van de koningin van de Montmartrewijk.

Jammer genoeg wenste men hierboven ook aan de doopplechtigheden deel te nemen. Een erbarmelijk regenweer kwam de feestelijkheden letterlijk en figuurlijk verzuipen.

Men kon de dinsdag daarop de klodden natte confetti's en serpentina's samen met de resten van maskers in de goten bijeen vagen, de lampions wegnemen en aan de straten hun oorspronkelijke, vertrouwde naam terug bezorgen.

Tijdens dit dolplezierig triduum viel er toen geen reactie te bespeuren tegen het aanbrengen van ééntalige Franse straatnaamborden want ... "het was maar voor de leute".

D. Farasyn.

HET OOSTENDS STATION IN EEN LITERAIR SOUVENIR.

Onder bovenstaand motto liet J. Gheeraert in het januari-nummer een citatenvangst verschijnen, "... voor De Plate in verband met de aktie tegen de afbraak van het Oostends station...". Tevens wordt vermoed dat "... natuurlijk niet altijd het huidig station bedoeld wordt, zeker niet in de tekst van Crommelynck".

Maar dat was voor ons geen bezwaar. Een bijkomend euvel (citaat 1 gaat over porteurs, 2 over locomotieven, 3 over garnalen, 4 over knapzakjes), evenmin.

In verband met dit ludiek initiatief weze K. Astar ten zeerste aanbevolen. Uit diens jongste standaardwerk "A volonté", vingen wij o.m. het volgende exemplaar :

"... les rails de la gare sont noirs..."

Als de nood het hoogst is, zijn de citaten nabij. De petitie ligt ons in dit verband echter nauwer.

H. & J. Bellaert

VEILINGPRIJZEN.

Op de veiling werden enkele belangrijke boeken i.v.m. Oostende geveild. Enkele genoteerde prijzen :

C. Loontiens : Ostende monumentale et pittoresque	8.500,- F.
C. Loontiens : In 't oude Oostende 1769	1.900,-
C. Loontiens : Duin- en strandverdediging te Oostende	1.400,-
A. Verbouwe : Iconografie van het arrondissement Oostende	3.600,-
J. Van Iseghem: Numismatique ostendaise	1.000,-
A. Sleeks : Oude Oostendse feesten, plechtigheden ...	850,-

O. V.

1793. 30 jan. Korte inspectie van de stad door generaal Dumouriez.

1 febr. Monge, minister van de Marine, legt embargo op alle Engelse, Pruisische, Oostenrijkse, Hollandse en Franse schepen.

4 febr. Cdt Piogé verzoekt de gemeenteraad het wapenschild van het Huis van Oostenrijk, o.a. van de gevel van het stadhuis, te verwijderen.

6 en 10 febr. Nieuwe gemeenteraadsleden aangesteld, met meer "civisme"

12 febr. Protestvergadering in het lokaal van de Binnenschippers (Sint-Franciscusstraat 30) : 15 leden van een voorlopige gemeenteraad worden aangesteld. Chaotische toestand in de stad. De stadskas is leeg.

Het militair hospitaal is overvol. De zieken worden ondergebracht in het klooster der Zwarte Zusters (op de zuidwestelijke hoek van Kerkstraat en Zwarte Nonnenstraat = Ooststraat). Een militair hospitaal wordt niet vermeld op het Reliëfplan op Pas.K.1 vinden we een "hôpital civil", niet ver van de Westpoort, tussen A. Buylstraat (toen : Weststraat), Sint-Sebastiaanstraat en Christinastraat. (1) ; een "infirmierie militaire" op de plaats van bovengenoemd Waals Kwartier en een "caserne hôpital" op het Hazegras.

18 febr. De Sint-Andreas- en Sint-Sebastiaansgilden moeten vaandels en kentekens inleveren.

24 febr. Cdt Piogé eist de sleutels van de Sinte-Catharinasluis en van de Blauwe Sluis die de watertoevoer naar de wallen regelden. (Van de eerste sluis geen aanduiding op het Reliëfplan - maar waarschijnlijk lag ze ongeveer op de plaats van het huidige stadhuis, dus aan de vroegere "derde bassin". De Blauwe Sluis bevond zich, volgens het Reliëfplan, ongeveer aan de noordoosthoek van het Mercatordok, bij de huidige nieuwe brug vóór het station, en bij de Sinte-Catharinakreek waarin tussen 1774 en 1783 drie vlotdokken werden aangelegd, nl. het Mercatordok, de jachthaven en de "derde bassin". Pas.K.2 geeft (een andere) Blauwe Sluis op aan het oostelijk uiteinde van de vroegere haven, nu ongeveer bij de hoek van de Spanjaard- en Capucijnenstraat. (2)

3 maart. Drie van de zeven gemeenteraadsleden keuren de aanhechting bij Frankrijk goed.

18 maart. Dumouriez, die voor België een zachtere behandeling nastreeft, wordt verslagen bij Neerwinden. Gecompromiteerd vlucht hij naar de Oostenrijkers.

(1) dat hospitaal was in 1770 gesticht door de Evangelische gezusters Reingoet uit Oostende. zie Pasquini, blz. 256.

(2) Op de kaart van Jac. Van Deventer van ca 1560, afgedrukt bij Edw. Vlietinck, Het Oude Oostende ... (1897), p. 146, staat nog een andere Blauwe Sluis op Westsluis. Ze was gelegen bij de hoek Leopold II laan Van Iseghemlaan, aan het noordelijke einde van de Havenvliet op Grote Vliet die dwars door het (latere) Leopoldpark liep en Sinte-Catharinakreek en haven verbond. Blauw moet wel een traditioneel attribuut voor een sluis geweest zijn want we hebben nog altijd een Blauwe Sluis op de Noord-Ede te Bredene.

25 maart. Opstootjes op de Grote Markt. De evacuatie van de bezetters wordt geëist. De Fransen vuren op de menigte.

30 maart. Vijf Engelse brikken komen ankeren vóór de haven en verhinderen de afvaart naar Duinkerke van 4 Franse schepen met munitie.

Tegen de middag vertrekt de Franse bezetting (2.000 man) door de Westpoort. Eis van de Franse kolonel : de vrijheidsboom moet intact blijven. Jan van Iseghem, oudste zoon van de ex-burgemeester, belet de vernieling ervan. 16 Franse dragonders (de achterhoede) komen terug om te controleren. Ze vertrekken dadelijk onder het lossen van pistoolschoten.

Op het bastion van het Platform (volg. het Reliëfplan) op het uiteinde van de Capucijnenstraat bij de huidige zeedijk wordt de Oostenrijkse vlag gehesen. Tegen 16 u varen de Engelse schepen binnen.

Het gepeupel begint de Franse voorraden te plunderen. De gilden (van Sint-Andreas en Sint-Sebastiaan) herstellen de orde.

De Franse consul vlucht, met stenen bekogeld.

4 april. Door de Brugse Poort (volgens Pas.K.1 ongeveer aan de de Smet de Naeyerbrug) komen 24 Oostenrijkse huzaren, aangevoerd door ridder de Wapenaere, de stad binnen. Hij komt in naam van keizer Frans II de stad in bezit nemen. De vrijheidsboom wordt verbrand, onder groot gejuich.

5 april. Aankomst van 60 Oostenrijkse huzaren en landing van Engelse troepen.

6 april. Het wapenschild met de Oostenrijkse dubbele arend, bedolven in het zand, weer op zijn plaats.

8 april. Plechtige ontvangst van de Oostenrijkse en Engelse troepen op de Grote Markt. Te Deum in de Sint-Pieterskerk.

9 april. 2 Engelse gregatten varen binnen.

Terugkeer uit Zeeland van baljuw Schottey, toegejuicht.

10 april. De vorige magistraten opnieuw aangesteld door de baljuw.

14 april. De gilden organiseren een volksfeest, met dans en kosteloze drank.

22 april. Landing van Engelse troepen uit 27 schepen. Er staan meer dan 1.000 paarden in de stallen. Grote drukte in de haven, ontscheping van oorlogsmateriaal.

3 mei. Zes uur 's Avonds, aankomst uit de richting Nieuwpoort van Engelse, Hollandse en Oostenrijkse troepen (ong. 3.000 man) - in wanorde - gevolgd door vluchtelingen met alarmerend bericht : de Fransen hebben Veurne veroverd.

+ steeds meer ontscheping van troepen en geschut. De stad is boordevol.

juni : De Prins van Oranje trekt door de stad, met 1.200 man, op weg naar Nieuwpoort.

16 juni. 72 Engelse schepen zetten 8.000 man aan wal. Ze trekken naar Nieuwpoort, Kortrijk, Doornik.

23 juni. Dumouriez, ongewenst in Engeland, ontscheept - wordt herkend en uitgejouwd. De Oostenrijkers beschermen hem. Hij vertrekt dadelijk door de Brugse poort.

+ Intussen worden Oostendse vissers gevangen door Duinkerke kapers. De Engelsen jagen op Duinkerke vissers.

Aug. De stad wordt flink in verdediging gebracht : kanonnen, bredere grachten, palissade.

begin sept. Nieuwe toevloed van vluchtelingen (soldaten en boeren). Het oude gouvernementsgebouw van de Kattestraat (=Vlaanderenstraat tussen A. Buylstraat en Langestraat), ligt vol Engelse en Oostenrijkse gekwetsten. (Dat gouvernementsgebouw of Ruwaertshuys - het woonhuis van de stadsgouverneur - geb. 1632-1633 en herbouwd 1725 - lag aan de zuidoostelijke hoek van Langestraat en Kattestraat (waar zich nu de Caravelle bevindt, rechtover de Clipper).

8 sept. Franse overwinning bij Hondschote.

30 sept. Graaf Metternich komt toe uit Brussel - begroet door de baljuw. Hij gaat de toestand in Nieuwpoort verkennen.

3 okt. De stad daagt 25.000 flor. bij voor de oorlogskas van de Oostenrijkse keizer.

13 okt. De Fransen staan voor Nieuwpoort. Het garnizoen aldaar, doorbreekt de dijken, bewerkt overstromingen (toen ook !) en drijft de Fransen terug.

Begin nov. Aftrekkende geallieerde troepen in onze stad.

4 nov. 2.000 man cavalerie ontscheept.

5 nov. Een Frans schip, geladen met keien, probeert de haven te versperren (nihil novi !). Het zinkt bij de ingang van de havengeul. De bemanning wordt gevangen genomen.

9 dec. 60 Engelse schepen verlaten onze haven. Ze nemen gekwetsten mee. Nieuwe gift van 30.000 folor. (na openbare inschrijving) voor de Oostenrijkse oorlogskas.

28 dec. De oude gilden door de keizer in hun rechten hersteld.

(vervolgt)

G. Billiet

REKORD ?

In een vorig nummer van de "Plate" heb ik het gehad over de Voetbalstraat die de kortstijdigste bestaande straatbenaming is geweest (176 dagen). Nu is bij opzoekingen volgend rekord ontdekt :

De woning gelegen tussen de Stedelijke Werkhuizen en de Stedelijke Bepplantingen heeft zeker het rekord van adresveranderingen.

Hier volgen deze ZONDER kommentaar :

	Gistelsesteenweg 6
1.6.1968	Mercatorlaan 6
26.11.68	Gistelsesteenweg 6
27.12.68	Mercatorlaan 6
23.10.72	Mercatorlaan 12
12.77	Kazernelaan 18

Dat maakt 6 adreswijzigingen met 2 x Gistelsesteenweg, 3 x Mercatorlaan en 1 x Kazernelaan.

S. Ippel

78/25

Met Pinksteren 1900 exposeerde hij in het stedelijk museum, samen met Emile BULCKE, Félix BUELENS, Oscar HALLE, Auguste MUSIN en nog enkelen. En ook in de zomer van 1905 verleende hij zijn medewerking aan een "Salonnet Ostendais", nu met Jan DE CLERCK, Emile BULCKE, Henri PERMEKE en Félix BUELENS.

Totdaar alle biografische gegevens die we tot nu toe betreffende de figuur van Emile SPILLIAERT te weten kwamen. Veel is het niet.

Voorlopige lijst van zijn schilderijen :

1. WEG VAN HET KLEIN KAPelletJE. DUINEN TE OOSTENDE.
Tent. : 1889. Salon te Mechelen.
2. OOSTENDSE SLOEP.
Tent. : 1889. Salon te Mechelen.
3. OOSTENDSE SLOEP.
Tent. : 1889. Salon te Namur.
4. VOOR DE STORM. REDE TE OOSTENDE.
Tent. 1889. Salon te Namur.
5. VOOR DE STORM. MARINE.
Tent. : 1891. Salon te Mechelen.
6. NA DE REGENBUI. MARINE.
Tent. : 1891. Salon te Mechelen.
7. MANESCHIJN.
Tent. : 1892. Salon te Namur.
8. REDE VAN OOSTENDE.
Tent. : 1892. Salon te Namur.
9. OOSTENDSE SLOEPEN.
Tent. : 1894. Salon te Oostende.
10. OPKLARING.
Tent. : 1894. Salon te Oostende.
11. MAANEFJEKT.
Tent. : 1894. Salon te Oostende.
12. GOED WEER BIJ NACHT.
Olie op doek ; 112 X 142.
getekend en gedateerd onder rechts : 1894
Eertijds Oostende ; Stedelijk Museum.
13. IN HET ZICHT VAN MARIAKERKE.
Tent. : 1895. Salon te Namur.
14. MARINE. EEN OPKLARING.
Tent. : 1895. Salon te Namur.
(BUELENS stuurde een "Panier d'aiglefins" en een "Crustacés" naar dit salon).
15. FORT NAPOLEON.
uit 1885.
Oostende, Museum voor Schone Kunsten.
16. FORT NAPOLEON.
privaatverzameling (ooit eens gezien tijdens een tentoonstelling in het Feestpaleis in het begin der zeventiger jaren).

ISIDOOR HINTJENS (1900-1973).

In de vorige nummers van "De Plate" hebben we kennis kunnen maken met de meest belangrijke architecten die vooral rond de eeuwwisseling hun stempel hebben gedrukt op de architectuurontwikkeling in Oostende. Mensen als Pil, Vandamme en Dujardin waren één voor één meesters in een academische architectuur ; een architectuur waar het eclectisme de boven-
toon had. Niet het jaar 1900, maar zeker Wereldoorlog I, mag men beschouwen als het einde van de 19e eeuw. Deze oorlog schudde de gehele maatschappij grondig door elkaar waardoor men na 1918 op zoek moest gaan naar andere waarden voor de samenleving. Enkele architecten beseften dat men voor die andere maatschappij een andere architectuur basis nodig was. Een zuivere en eerlijke architectuur, weg van alle stijl-na-aping en met gebruik van nieuwe technieken en materialen. Men ging op zoek naar de wortels van de architectuur.

Dat zo een totale verandering in de architectuur vooral in Oostende een moeilijke zaak is geweest (en is) zal zeker niemand verwonderen. Voor 1914 was Oostende een prachtvoorbeeld van een eclectische architectuur in België. Een pionier in Oostende van deze harde strijd voor een moderne architectuur was zeker Isidoor HINTJENS.

HINTJENS werd geboren te Oostende in het jaar 1900. In 1925 huwde hij met Laura De Cuyper, eveneens van Oostende.

HINTJENS deed zijn stage te Brugge bij de "vader" van de moderne architectuur in België : Huib HOSTE. Hier kreeg hij de basis voor zijn verdere strijd ; het geloof in een moderne, eerlijke en menselijke architectuur.

Rond 1925 bouwde hij zijn eerste woning die zeker nog de invloed bezat van de architecten Hoste en Pompe. In de volksmond kreeg deze kubistische woning de nogal pejoratieve bijnaam van de "briekkenoven" (Elisabethlaan 321). Rond 1930 werd de voorgevel verbouwd. In 1928 kreeg hij de opdracht het "Cenakel" te bouwen. Dit parochiehuis en school (Karel Van de Woestijnestraat-Sinte-Catharinapolderstraat) is een mooi voorbeeld van wat moderne baksteenarchitectuur voor 1930 was. Eveneens in '28 bouwde hij het Hotel Viking op de hoek van de Euphr. Beernaertstraat en de Aartshertoginestraat. In deze gevel gebruikt hij voor het eerst zichtbaar beton als een functioneel bouwelement.

Na zijn eerste woning verkocht te hebben bouwde HINTJENS in 1930 zijn tweede woning op de hoek van de Elisabethlaan en de Stuiwerstraat. Deze plastische oplossing van een hoekwoning is zeer geslaagd. In 1930 bouwde hij nog een woning gelegen op de hoek van de H. Hartlaan en -plein. Sindsdien werd het volledig verbouwd.

In 1930-31 ontwierp hij een gebouw voor het auto-elektrisch bedrijf Fichet in de Euphr. Beernaertstraat 21. In deze totale witte gevel ziet men de invloed van de "internationale stijlbevinging" van de beginjaren '30 zeer duidelijk. De gevel is de enige in Oostende die naar die architectuurbeweging verwijst.

In 1931 bouwde hij voor dokter Decloedt een zeer functionele woning op de hoek van de Stuiwerstraat en de Nieuwlandstraat. In deze woning is er een volledig scheiding tussen werken en wonen ; tevens voorzag hij deze woning van een dakterras. Eveneens in 1931 bouwde hij voor Dr Lauwe-reins een woning langs de Nieuwpoortsesteenweg.

WONING DECLOEDT

SCHOOL CENAKEL

BEDRIJF FICHEFET

EIGEN WONING - 1930

HOTEL VIKING

In 1931-32 ontwierp hij ook de Sint-Janskerk. Het ontwerp was te modern volgens de Commissie voor Monumenten en dus ontoelaatbaar. HINTJENS moest zich hierbij neerleggen en men stelde een andere architect aan om de binnenruimte van HINTJENS kerk te "omkleden"....

In 1933 kreeg hij de opdracht de pastorie van Stene te verbouwen en te restaureren. Hier geeft HINTJENS blijk van een gezonde kijk op wat monumentenzorg moet zijn.

Op het einde van 1933 was HINTJENS in contact om het "Hotel du Parc" te bouwen. Na het afspringen van de onderhandelingen neemt hij een zware beslissing. Hij gaat zijn geboortestad verlaten om een nieuwe start te nemen in de toen jonge provincie Limburg. P.L. Foucquet, een vooraanstaand architectuurcriticus uit de jaren 30-40, beschouwde deze beslissing als een zeer groot verlies voor de verdere ontwikkeling van de moderne architectuur in de kuststreek en vooral te Oostende.

In Limburg kreeg hij de kans zich volledig te ontplooiën. Tijdens de periode 35-40 bouwde hij enkele scholen die toen als baanbrekend werden beschouwd. Na 1945 trok hij naar Antwerpen om zijn vruchtbare loopbaan verder te zetten.

Alhoewel hij maar ongeveer acht jaar werkte te Oostende, is deze dynamische man toch de basis geweest van een nieuwe architectuur in onze badstad. Na hem kwam een tweede generatie jonge architecten die zijn taak voortzetten. Onder hen waren de architecten Smis, Christiaens en Colombie zeker de voornaamsten.

Als folkloristische noot kan men nog mededelen dat HINTJENS twee praalwagens voor de Vrije Visserijschool Pastor Pype ontwierp die in de Rotary-stoet van 5.6.1927 te zien waren.

Marc Dubois
Architect

STADSARCHITECT ACHILLE RAOUX.

In aanvulling van de korte biografische nota opgesteld door de heer HOSTYN (De Plate, 6de jg, nr 12, december 1977), even het volgende : Achille RAOUX had niet alleen een zoon Gaston maar ook een dochter YVONNE die naar mijn weten in Brussel woonde en in 1975 in deze stad overleed. Zij schilderde tableaux, zoals men het in Oostende pleegt te noemen. Achille RAOUX tekende ook de plannen van den OEDEN BLOK, een reeks avant-garde sociale woningen, en het Nieuw Kerkhof.

Paula Cattrysse.

VOOR DE VERZAMELAAR.

Ons lid, de heer A. VAN CAILLIE, Verenigingstraat 36, Oostende, zou graag in kennis komen met verzamelaars van oude prentkaarten en foto's van Oostende. Dit in de hoop met hen te ruilen of ook andere collecties te leren kennen.

O. V.

2. HET ORGEL VAN DE DOMINIKANENKERK NA ZIJN VERBOUWINGEN.

In 1908 kwam het nieuwe hoogzaal er achteraan in de kerk. Het werd gebouwd naar de plannen van de Bruggeling DE PAUW. Het orgel werd herbouwd volgens de laatste vernieuwingen door Dhr JORIS, orgelbouwer te Ronse. Hiermee wordt bedoeld dat het orgel pneumatisch werd. Hoe degelijk die reconstructie was, blijkt uit een schrijven van orgelbouwer LONCKE aan de prior van het klooster, 50 jaar later (23/10/1958) : "vooreerst het kaswerk, dat volgens mijn mening meer bijeengeflansd is (nb. gemaakt door Dhr Daems) van de deugdelijkheid kunt U zich gemakkelijker overtuigen. U moet maar eens een duwke geven in het midden van het orgelfront. Ik raad U aan niet te dicht te staan voor het mogelijke afvallen van sommige stukken". En verder lezen we : "... niemand van ons beiden was er van bewust dat de aanwezigheid van mooie frontpijpen in het orgel om reden dat men in het orgel niet kon komen, daar alles op elkaar gestampt was. Bij het demonteren van het orgel, zien wij nu ook de flauwe afwerking van de orgelkas (orgelfront) geen verbindingen in het midden. Alles was vastgemaakt aan de stellingen van het orgel. Het merendeel van de frontpijpen zijn van flauwe constructie en doorgezakt...". Dat het ondertussen een "nuttig" instrument bleef, blijkt uit het volgende gebeuren, vermeld door Pater GEERTS in zijn kloosterchroniek (december 1917) : "Toen de moffen hunne diensten in onze kerk kwamen doen zat het orgel vol koper. (Men had koperen voorwerpen - door de Duitsers opgeëist in het orgel verborgen. N.V.D.R.). Het orgel speelde nog goed maar was valsch. Het schijnt dat zulks meer gebeurt. Maar nu wilden onze verd... moffen een orgelconcert in de kerk geven en 's morgens vroeg kwam een soldaat om het orgel in orde te brengen. Hij nam eenige valsche pijpen uit, gelukkig niet langs de kant waar onze vorken en lepels inzaten. Om twaalf uur ging die orgelstemmer weg om te eten en zei dat hij rond twee uren terug zou komen om verder te werken. Nauwelijks was de soldaat de deur uit of P. Supprior stond met twee broeders op het Hoogzaal, schudde de pronkpijpen uit in een mand, namen het overige koper uit de orgelkas en waren met alles weg. Natuurlijk werden de pronkpijpen mooi op hun plaats terug gezet en als de mof terug kwam merkte hij niets. Lepels en vorken werden in verschillende pakjes bijeen gebonden en op het gewelf van de bibliotheek gesmeten. Daar bleven ze tot na den oorlog, toen de ijzeren lepels en vorken van tafels mochten verdwijnen."

Het spreekt vanzelf dat na zo'n onkundige herbouw als die van 1908 het orgel niet meer aan de eisen kon blijven voldoen. Daarom werd anno 1958 de firma LONCKE uit Esen gecontacteerd om het orgel te vernieuwen. Er werden plannen gemaakt voor een nieuw orgel, met herbruik van het oude pijpwerk in een nieuw front volgens moderne opstelling. Uiteindelijk bleef het oude front behouden met rechts ervan een uitbouw. De dispositie onderging enige verandering.

Ter vergelijking de oude dispositie (1908) en de nieuwe (1959) :

PEDAAL C - F'

Contrebasse 16V	Openbas 16V - Gedektbas 16V (transmutatie van de vroegere Bourdon 16V)
Flute Ouverte 8V	Oktaafbas 8V (openbas met 12 nieuwe pijpen)
Violoncelle 8V	Gedekt 8V (uit Gedektbas 16V met 12 nieuwe pijpen) - Kwintbas 5 1/3V (omgebouwd spel uit oud orgel) - Koraalbas (uit de oktaafbas met 12 nieuwe pijpen).
Bombarde 16V	Bazuin 16V - Trompet 8V (=Bazuin 16V met 12 nieuwe pijpen)

HOOFDWERK C - G'' (56 tonen)

Bourdon 16V	--- Gedekt 16V
Montre 8V	--- Principaal 3V
Flûte Harmonique 8V	--- Open fluit 8V
Viola da Gamba 8V	
Dolce 8V	
Bourdon 8V	--- Holpijp 8V
Prestant 4V	--- Oktaaf 4V
Flûte octaviante 4V	--- Fluit 4V (maar omgebouwd)
Doublette 2V	--- Zwegel 2V
Fourniture 3rangs	--- Vulwerk 4 koren (omgebouwd en aangevuld met 224 pijpen)
Euphone 16V	Pommer 16V baskant
Bombarde supre 16V	Pommer 16V diskant
Trompette 8V	--- Trompet 8V
Clairon 4V	--- Hoorn 4V

RECIET (Zwelwerk) C - G''' (56 tonen)

Flûte pointue 8V	--- Fluit 8V (omgebouwd)
Salicional 8V	--- Wilgenpijp 8V
Voix Céleste 8V	--- Zweving 8V
Bourdon 8V	
	Principaal 4V
Flûte 4V	--- Fluit 4V
	Nazaard 2 2/3 (56 nieuwe pijpen)
Violine 4V	
Flageolet 2V	Woudfluit 2V
	Terts 1 3/5 (56 nieuwe pijpen)
	Kornet (samenstelling van Fluit 8V, Principaal 4V, Nazaard 2 2/3, Woudfluit 2V en Terts 1 3/5)
	Cimbelstem (168 nieuwe pijpen)
Basson 8V	
Cor Anglais 8V	--- Fagot-Hobo 8V
Voix humaine 8V	

Daarbij nog de gebruikelijke koppelingen van klavieren aan voetwerk en klavieren onderling. Een tremulant op het Reciet.

De huidige staat van het orgel wijst op nieuw verval. Het voldoet nog enigszins dank zij regelmatig nazicht, maar het belet niet dat alleen grondige werken, die nu ongetwijfeld zeer kostelijk zijn, het instrument kunnen redden.

Nu blijkt immers dat het mechanisch systeem veruit superieur is aan het elektrische (dat als het ware afstandsbediening is). De droge lucht-verwarmingsinstallatie heeft het instrument zeker geen goed gedaan het ontstent zeer vlug door de plotse temperatuursverschillen en last but not least door de uitdroging van het hout, wat vele barsten in windkanalen en windladen met zich meebracht. Dit instrument gaat een onzekere toekomst tegmoet.

Wij danken hierbij pater Prior en pater Quaghebeur oprecht voor het bereidwillig ter beschikking stellen van het archiefmateriaal.

R. Hostyn.

- - - - -
BIBLIOTHEEK VAN HET V.V.F.

Het Bestuur van het V.V.F., Afdeling Oostende doet een beroep opdat personen die boeken uit de documentatie-bibliotheek hebben medegenomen, zonder ze te laten inschrijven, ze onverwijld zouden willen terugbrengen. "De Plate" die ook geregeld van de lokalen van het V.V.F. gebruik maakt sluit zich bij deze oproep aan, vooral omdat het hier gaat over boeken die meestal verband hebben met Oostende en de kust. Wij hopen ten stelligste dat geen van onze leden een Ostendiana-verzameling op de kosten van onze zustervereniging wil aanleggen en dat die boeken ten spoedigste zullen teruggeplaatst worden.

O. V.

- - - - -
EMILE SPILLIAERT.

Elders in ons tijdschrift kan men een artikel over kunstschilder Emile Spilliaert lezen. De auteur, Norbert Hostyn, is allen dankbaar die hem nog méér inlichtingen kunnen verschaffen over Emile Spilliaert of over de werken die zij toevallig in hun bezit zouden hebben. Zij kunnen contact opnemen met Norbert Hostyn, Witte Nonnenstraat 38, Oostende (tel. 059/70.14.86).

- - - - -
ROUWBEKLAG.

We vernemen met ontsteltenis het overlijden van Mevr. BUTTIENS. Aan de Heer BUTTIENS en familie biedt "De Plate" haar oprecht medeleven aan.

O. V.

Al speurend in oude bronnenuitgaven, vonden wij in de "Kronijk van het Historisch Genootschap, gevestigd te Utrecht" (jaargang 16, 1860) vermeld dat in het Provinciaal Archief van Utrecht een menigte bescheiden bewaard worden, voor de geschiedenis van het laatste tiende der zestiende eeuw en de betrekkingen van de Verenigde Provinciën met Engeland niet van belang ontbloomt. Het betreft originele ingekomen brieven, minuten van uitgaande brieven of copieën van staatsstukken ingekomen bij de Staten Generaal, door de afgevaardigden van Utrecht aan hun committenten toegezonden.

In 1588 leed de "onoverwinnelijke Armada" (Armada Invencible) - d.i. een vloot, die door Filips II, koning van Spanje, werd uitgerust tegen Engeland - smadelijk de nederlaag. 1588 betekent ook de geboorte van de zelfstandige Republiek der Verenigde Nederlanden, in oorlog met de vroegere Heer, die men nu als koning der Spaanse monarchie tegenover zich had. Voor het eerst kreeg de Republiek, naast haar zeemacht, een bruikbaar leger, hervormd en aangevoerd door Prins Maurits (1567-1625).

De Staten van Utrecht berichtten op 16 juli 1588 aan die van Holland : "Alsoe wy verstaen dat haere Ma(jesteit) (I) haer gesanthen tot Oostende wederom geroepen heeft, zulcx datter weynich apparen(tie) off hoope is van eeiige peys, ende dat hier benefens die aengegrepen expeditie van(de) Co(ninck) van Spaegnen op Schotland gefaelgeert is, waer doir grootelix te beduchten is, dat den viant binnen corts de een oft d'andere entreprinse aengrijpen sal, tzy op Bergen op Zoom off op Gelderlant". Op 15 augustus 1588 richtten de Staten van Utrecht aan de magistraat van Dordrecht een schrijven, waarin deze laatste aangemaand wordt de compagnieën van Blunt en Sherley, die "tegenwoordelick naer Oostende gaen, om aldaer tot dienste van(de) lande gebruyct te worden" te voorzien van schepen en fourrages.

P. Willoughby, "lieutenant generael van het secours van haere Ma(jesteit) van Engeland", meldt op 20 januari 1589 dat Elizabeth I het voornemen koestert om het Engels garnizoen van Oostende te ontruimen en de troepen te leggen in Bergen op Zoom, ingeval de Staten "ne pre(n) dro(n)t prompte ordre de reparer les ruines et bresches nagueres advenuz.. la dite ville ne peult estre gardee a cause desd(ites) ruines et bresches". De Staten Generaal betwist in haar antwoord dat de Staten weigeren de vervallen muren en vestigingswerken te herstellen :

"... Ende belangen(de) het verlaten vande stede van Oostende : en verstaen de Staten in geender manieren dat tselve zal geschieden, aengesien de schade aende fortificatie der zelver stede, deur den tempesten gelden, gheenssins sulcx ofte zoe groot en zyn, oft de zelve stede is mette voors(eide) duysent soldaten oick tegens des vyants gewelt wel te bewaren. Te meer althans terwyle daer geen belegeringe ofte groote exploicten vanden vyanden voor handen zyn. Ende zullen de Staten metten iasten (2) een Com(m)issaris naer Oostende senden omme op de nootel(icke) reparatie der voors(eiden) fortificatie te versien naer behooren". (blz. 209).

(I) Elizabeth I, koningin van Engeland
(2) 1 februari 1589

Pas op 16 juni 1589 horen wij hier nog iets over, namelijk in een brief uit Londen door gedeputeerden in Engeland gericht aan de Staten Generaal :

"... Insonderheyt heeft S.E. (3) ons ernstich voorgehouden de gelegenheyt der stede van Oostende, als haere Ma(jesteit) en(de) haeren Raede wel geadverteert zynde, dat de vyant by alle middelen is poogende de selve in zyn gewelt te crygen, ende dat de selve stadt doer affbreuck vande zee en(de)tvervallen van(de) forfificatie zeer open leyt, en(de) der halven subiect is de aenslagen vanden vyant ; verclarende dat haere Ma(jesteit), in aensieninghe van(de) importantie der voors(eide) stede, jegenwoordich van meyninge es derwaerts te seynden vier ofte vyff hondert mannen (die hier reet gemaect worden), in vast betrouwen dat uwe E(xcellenties) naer behoiren soude versien totte andere nootelyckheden van(de) fortificatie en(de) dyckagie, in desen saesoene die niet versuymt en mach worden. Ende ingevalle by uwe E(xcellenties) daer inne nyet en zoude worden tytel(ick) versien, dat haere Ma(jesteit) van meyninghe soude syn haer volck van daer te tecken" (blz. 398).

E. Smissaert

(3) Sir Francis Walsingham (1530-1590), Engels secretaris van staat, raadgever van Elisabeth I.

MOOIE AANWINST BIJ "DE PLATE".

Van de heer Robert NORREY, rustend scheepsbouwer, ontving de kring vorige maand een HALFSCHEEPSMODEL VAN EEN OOSTENDSE ZEILVISSERSSLOEP. De heer BORREY heeft die destijds nog eigenhandig gemaakt.

Liefhebbers van maritieme antiek weten hoe gezocht dergelijke objecten tegenwoordig zijn. "Half-block models" dienden destijds op de werven als modellen voor potentiële cliënten : dergelijke maquettes gaven de bestellers er een idee van hoe de romp van het voor hun rekening te bouwen schip er ging uitzien. Halfscheepsmodellen bestonden zowel voor grotere zeilers en steamers als voor nederige visserssloepen. Naderhand werden ze ook vervaardigd uit louter decoratieve overwegingen. Het Altona-Museum te Hamburg is gerenommeerd voor haar verzameling half-scheepsmodellen.

Onze jongste aanwinst, die het inventarisnummer 78/1 meekreeg, zal een ereplaats krijgen in de maritieme afdeling van het Heemkundig Museum. De "Werkgroep Museum" is trouwens een vernieuwde voorstelling van deze typische Oostendse afdeling aan 't uitwerken. We roeien met de middelen die we hebben, en terloops, betreuren we het nog steeds dat we de verzameling van 't aquarium in de El Mar ons zagen ontglippen, daar men er ons niet voor contacteerde.

We hopen dat de heer BORREY "goed van handgifte" geweest is : dergelijk mecenaat houdt ons museum draaiend.

N. H.

STATIONSROMAN(TIEK).

Het station van Oostende - nà het station van Aalst (1976) en dat van Ninove (1977) - is op zijn beurt het dankbaar onderwerp geworden voor een nieuw hoofdstuk van de stationsroman, getiteld : moderniseren is afbreken.

Het inzetten van de "voorlopige beschermingsprocedure", zoals nu ook voor Oostende is gebeurd, blijkt alvast geen garantie op een minder agressieve toekomst. In dit verband, wezen Aalst en Ninove vermeld, die zich slechts in (ministerieel) extremis van de sloop konden redden. "Voorlopig beschermd", waren de slopingswerken aan het Ninoofse station al een dag bezig. Een nuttige geschiedenis.

Oostende mag kiezen tussen "afbreken" en/of "verschuiven". Een stationsroman dus. En zoals in dit genre gebruikelijk is : vervelend, en met een voorspelbaar slot.

A. Het zeestation "Oostende Kaai" zal ondertussen 65 jaar worden. In mei 1910 werden de werken gestart door aannemer WITTEBORT Gebr. (Sint-Gilles Brussel), naar de plannen van de ingenieur-architecten OTTEN en SEULEN.

Hun evenwel 20ste eeuws academisch project, verwijst ondubbelzinnig naar de "Oostende Belle Epoque" : een historisch-klassieke filosofie, door dito bouwstijlen gestalte gegeven. Deze "réveil" en haar architectuur naar waarde schatten, vergt enige documentatie. Naar de bron dus ! Geïnspireerd op Frans barok classicisme, bevat "Oostende-Kaai" reminiscenties aan het werk van de 17de eeuwse Franse architect François MANSART (1598-1666).

Zowel in zijn Parijse landhuizen en "hôtels" (autonoom herenhuis, cfr. "Hôtel de la Vrillière", ca 1635) als in de bekende "Orléans-vleugel" van het Loirse Blois-kasteel (1635-38), introduceert Mansart een niet-academische, barokke visie op het heersende classicisme.

(Parallellen : Poussin, schilderkunst ; Corneille, literatuur ; Descartes, filosofie). In een "klassieke" vormentaal, en een consequent symmetrische opzet, zowel qua exterieur (cfr. ook de symmetrisch, specifieke "mansarde"-dakvorm), als qua interieur (cfr. relatie voor- en achtergevel, enfilades). Ook qua planopzet verwijst "Oostende-Kaai" naar het axiaal opgebouwde Mansart-plan :

- a. de centrale stationshall met straatgevel, en een symmetrische linkerhall (koepel verdwenen W.O. II) ;
bij M. : aan straatzijde : "Cour d'honneur", met "binnenkoer".
- b. U-vormige dienstafdeling, met beide (vooruitstekende) torens op kop.
bij M. : U-vormige "huishoudelijke afdeling" en stallen.
- c. afzonderlijke linkervleugel (hotel)
bij M. : "corps de logis", de eigenlijke woonafdeling ; evenwel in dezelfde infilade, en niet afzonderlijk.

de "klassieke" vormentaal van het Oostendse station is evenwel "eclectisch" behandeld (met zelfs Jugendstil-motieven op de gietijzeren boogspanten), en introduceerde bovendien de "nieuwe" skelet-structuur in gietijzer (boogspanten, liggers en steunen), met hout- en glasopvulling (de centrale vitrail is gerestaureerd na W.O. II).

"Oostende-Kaai" is verder gebouwd met de natuurstenen : arduin (blauwe hardsteen van Soignies), graniet (rode Schotse granietsteen), kalksteen (witsteen van Duville) en ... ambachtelijke kennis.

Drie jaar later voltooid (ingehuldigd 1.8.1913), was "Oostende Kaai" meteen de laatste veropenbaring van de Oostendse Belle Epoque-glorie.

- B. Het Oostends station verkreeg haar huidige "STADSPOORT"-status, na de afschaffing van het reizigersverkeer in "d'Oede Stoache" op het Van der Sweepplein, anno 1945. Door deze "stationsverschuiving" (hier NIET letterlijk te verstaan aub) centraliseerde "Oostende-Kaai" alle reizigersverkeer per boot en spoor. Dit had heel wat tot gevolg.
- omwille van haar stads-strategische ligging, werd het centraliserende station automatisch gepromoveerd tot een ware STADSPOORT. De hall van Oostende. Een stedenbouwkundige functie, die het station ook architecturaal aankon, en zelfs gestalte geven ; koepel boven in- en uitgang, leesbaar geflankeerd door beide torens voor privé gebruik, links : "Hotel Terminus Maritime", rechts : op gelijkvloers salon Koning Albert (cfr. zijdeur binnen, met initiaal "A" in ornament), en boven : woongedeelte stationschef.
 - zoals de Kapellestraat een verbindingsfunctie had tussen "d'Oede Stoache" en Wapenplein/Zeedijk, zo verkreeg de Visserskaai haar huidige PROMENADE-functie tussen (zee)-station en zeedijk. In dat licht kon de Visserskaai de verlenging worden van de bestaande zeedijk promenade (van Klein Strand tot Wellington Hippodroom). Het geheel tenslotte een Oostendse promenade van station tot hippodroom.
 - een centraliserend station, kon Oostende een nieuw "uitgangspunt" geven (Dit is een stedenbouwkundige conclusie en geenszins een afbraakverantwoording van "d'Oede Stoache" (1955). Het station kon bovendien de stimulans worden van oostelijk Oostende, dat met Visserskaai en Visserskwartier in de jongste geschiedenis op het achterplan was geraakt.

De relatie station-Visserskaai (&-kwartier)-Zeedijk-centrum, mag als de stedenbouwkundige ruggegraat van Oostende gelden.

De eventuele "verschuiving" van het Oostends station, kan alvast dit in het gedrang brengen.

- C. Dat "Oostende-Kaai" verder onvoorwaardelijk deel uitmaakt van de Oostendse identiteit, bleek e v i d e n t. Tot december '76 (ondertussen verzvonden project Handelskamer). Tot december '77 (project N.M.B.S.-R.M.T.). Het Oostends station heet te klein. Boze tongen beweren te oud. Naar "oud" wordt in elke "moderniserende" stad vragend gekeken. En hierbij komt de vraag : "WAAROM WEL", vóór "WAAROM NIET". "Oud" is vogelvrij verklaard. Het zij zo. Het nieuwe : overvloedig, en gelijkvormig. Het oude : zeldzaam, en gedifferentieerd. Het eerste is internationaal, van het tweede bestaan ook Oostendse exemplaren : van "neo's" via "eclectisme" tot "jugenstil". Kortom "Belle Epoque". "Zeldzaamheid bezorgde het meteen een meerwaarde (hoe minder, hoe waardevoller). "Differentiatie" verschafte een betekenis (identiteit-herkenbaarheid-vertrouwdheid).

In dit kamp wordt naar "Oostende-Kaai" verwezen met "ONS" station. Het station schenden, is Oostende schenden. Zolang "nieuw" Oostende geen "betekenis" geeft, zal "oud" (Oostende) ze k u n n e n geven ; en "oud" afbreken synoniem blijven van Oostende afbreken. Een ondankbaar resultaat voor veel inspanning.

Oud OF nieuw ?

J. Bellaert

Architect

BOEKEN.

ROGER DEVRIENDT.

In de loop van de maand maart 1978 verschijnt in de YANG-poëzie-reeks de poëziebundel "De zon staat in de Kreeft" van Roger Devriendt. Hij is geboren en getogen te Oostende. Zijn literair debuut dateert van 1969 in het tijdschrift "Vlaanderen". Sindsdien verschenen een 15-tal gedichten in "Dietsche Warande & Belfort". Verder gedichten in "Nieuw Vlaams Tijdschrift", "Kreatief", "Vandaag", "Nieuwe Stemmen", "Impuls", "Koebel", "Poëziekrant", "Yang", e.a. Gedichten van hem werden ook geselecteerd voor enkele bloemlezingen zoals "Gedichten 73" (Davidsfonds) en "Literair Akkoord 19". Hij is een laureaat van de Koebelprijs 1976. Ook in "De Plate" verschenen gedichten van hem over Oostende. Zijn debuutbundel zal ongeveer 50 gedichten tellen. De bundel zal in een beperkte oplage verschijnen. De voorbintekensprijs bedraagt 120 F., te storten op P.C.R. 000-0847137-36 van Roger Devriendt, Stuiverstraat, 365, 8400 Oostende. U krijgt de bundel dan genaamtekend aan huis gestuurd.

O. V.

HET 'NECROLOGIUM' VAN DE ABDIJ TE GISTEL.

Het archief van de Sint-Godelieveabdij te Brugge bewaart een eenvoudig schrift dat het "Necrologium" (boek der doden) van deze abdij bevat. Het is een afschrift van oudere en verloren gegane exemplaren die vermoedelijk deels in de 16e, deels in de 18e eeuw werden samengesteld. Het is alleszins een kostbare archivalische bron voor de geschiedenis van de Sint-Godelieveabdij, die eind 12e eeuw te Gistel ontstond, en waarvan de 16e eeuwse exodus (1578-1579) naar Brugge een terugkeer naar Gistel deed uitstellen tot 1891. De geschiedenis van de heroprichting van de Godelieveabdij te Gistel moet nog geschreven worden. Dit alles staat te lezen in een artikel van Anselm Hoste, Het Necrologium van de Sint-Godelieveabdij te Gistel en te Brugge 1455-1873, uitgegeven in "Sacris Erudiri. Jaarboek voor Godsdienswetenschappen", deel XXII, 2 (1974-1975), blz. 437-528.

EEN GREEP UIT DE POEZIE VAN DE ZEE DOOR F. VERCNOCKE.

Onlangs verscheen in eigen beheer een bloemlezing uit eigen werk door de dichter Ferdinand Vercnocke (1906°), getiteld: "De Zeven Zeeën. Balladen en gedichten van de zee", gedrukt op de persen van Drukkerij Sanderus te Oudenaarde in 1976, 119 blz. In de toelichting "ten gerieve van de jongeren die met mijn werk niet vertrouwd zijn" schreef de lyricus: "Er waren de kinderjaren thuis in Oostende, waar wij dicht bij de haven woonden, en waar het dagelijks bestaan geheel beheerst werd door het beroep van mijn vader, zeeloods van de Scheldemonden (...) Toen ik later, om zo te zeggen tegen wil en dank, aan het schrijven ging, was het beeld van de zee niet zo maar een schilderachtig motief, maar verweven met mijn bestaan". (1) De stof is over dier delen verdeeld. Het eerste deel spreekt ons het best aan en brengt overwegend gave, bekoorlijke, lyrische verzen bijeen, niet in chronologische orde evenwel. Enkele gedichten: "Aan zee", "Zee en wind", "Roep van de zee", "Zomer aan 't Duin", "Water", enz. Te bestellen bij Ferdinand Vercnocke, Vogelzang 21, 2958 WEEERDE. Prijs: 170 F.

(1) N.V.D.R. Een belangrijke bijdrage "Ferdinand Vercnocke zeventig" door E. Smisssart G. Billiet verscheen in "Dietsche Warande & Belfort, nov. 1977, p. 690-695 .

HOEVEGEBOUWEN.

Door het "Provinciaal Comité voor Landbouw" werd een mooie brochure van 64 blz. uitgegeven onder de titel "Stop vermindering hoevegebouwen".

Deze uitgave voor het behoud van het eigen karakter van de Westvlaamse hoeve is rijk geïllustreerd. Zij kan ook nuttig zijn voor hen die een buitenverblijfje restaureren. Het kan besteld worden bij het Provinciaal Comité voor Landbouw te Rumbeke, Iepersestraat 87, 8810 BEITEM-ROESELARE. Prijs : 75 F., te storten op rek. nr 068-0609000-61.

LEVENDE FOLKLORE IN BELGIE.

In de reeks nieuwe gidsen verscheen bij de Rossel uitgeverij een geadapteerde vertaling van het werk van Joseph Delmelle onder de titel : "Levende folklore in België". Dit boek beschrijft de folkloristische gebruiken in ons land per periode, zoals : Op de drempel van het Nieuwe jaar, Carnaval, Van Aswoensdag tot Palmzondag, de eerste maand van de lente, enz. Dit boek omvat 120 blz. en is geïllustreerd. Prijs : 160 F.

VOLKSGENEESKUNDE.

De zeer mooie publicatie van Frances Kenneth "Bezig zijn met volks-geneeskunde" werd in het Nederlands vertaald en uitgegeven door de Standard Uitgeverij. Talrijke illustraties, waarvan veel in kleur geven dit boek een verzorgd uitzicht. Voor de liefhebbers van deze tak in de folklore is het gezien de lage prijs een aanwinst. Prijs : 325 F.

VOLKSVERMAAK.

Iedereen kent de beroemde illustrator Anton PIECK. Onlangs verscheen een nieuw deel in de reeks "De wereld van Anton PIECK". De titel luidt "Volksvermaak". De gekleurde reproducties, zoals Kermisdraaimolen, Vlaamse kermis, Circusvarieté, enz. zijn sprekend genoeg. Uitg. Omniboek (Den Haag). Prijs : 252 F.

PLATENHOEZEN.

Het moest er van komen dat de geschiedenis van de platenhoes zou geschreven worden. Verzamelaars van deze hoezen, die soms door beroemde kunstenaars werden ontworpen, kunnen zich nu verlustigen in een Engels werk "Album cover album ; the book of record jackets edited" by Storm Thorgenson & Roger Dean. Verschillende honderde grammofoonplatenhoezen worden in kleur weergegeven met de naam van de plaat, uitvoerder, jaartal, ontwerper, enz. Uitg. Dragon's world book (Limpsfield). Prijs : 450 F.

O. V.

VRAAG.

De heer Gerd BRUHN uit Kiel (Duitsland), verzamelaar van maritieme antiek, vraagt ons :

- Wie weet iets over de vroeg-19e eeuwse Oostendse driemaster MATHILDE ? (bouwjaar - technische gegevens - naam van kapitein, enz.) ;
- Voor elke rederij staan de initialen I.S. die het schip in de rederij-vlag voerde ?

Welk Plate-lid weet het antwoord op deze vragen ? Antwoorden op het redactieadres.

N. H.

De laatste
uitgegeven boeken
zijn **ALTIJD**
te verkrijgen bij

INTERNATIONALE BOEKHANDEL

Adolf Buylstraat 33

8400 - Oostende Tel. 70.17.33

en in haar bijhuizen
